

EFFECTIEF INSTRUCTIE GEVEN...

Effectief instructies geven

Onderstaande zes tips kun je in alle situaties gebruiken als je bepaald gedrag van een kind verlangt. In het kader staan voorbeelden van ineffectieve en effectieve opdrachten.

- 1 Zorg dat je de aandacht van een kind krijgt en vasthoudt.
 - Noem eerst de naam van het kind, daarna pas de opdracht.
 - Houd oogcontact met het kind.
 - Verzeker je ervan dat het kind luistert.
- 2 Gebruik je stem.
 - Spreek met een iets hardere en zekere stem (zorg dat je het meent).
 - Spreek op een neutrale toon.
 - Schreeuw nooit.
- 3 Maak de opdracht concreet: wees niet te vaag.
 - Communiceer *precies* wat je een kind wilt laten doen.
 - Combineer dit zo mogelijk met een fysiek gebaar (wijs bijvoorbeeld de plek aan waar het kind moet gaan staan).
- 4 Verwoord de opdracht op een positieve manier, in gemakkelijke taal en niet als vraag.
 - Geef 'doe'- in plaats van 'doe niet'-instructies: informeer een kind over het *gewenste* gedrag.
 - Gebruik geen moeilijke taal.
 - Verwoord de opdracht als een opdracht, niet als een vraag.
- 5 Deel een lange opdracht op in kleinere stukjes. Dit is extra belangrijk voor kinderen met druk en ongeconcentreerd gedrag, gezien hun problemen met het werkgeheugen.⁴⁷
 - Geef aparte instructies bij elke deelopdracht.
 - Zeg de deelopdrachten in de juiste volgorde.
- 6 Controleer of het kind de opdracht begrepen heeft.
 - Laat het kind de opdracht herhalen.
 - Controleer of het kind de opdracht daadwerkelijk uitvoert.

Voorbeelden van ineffectieve en effectieve opdrachten

Ineffectief

‘Iris, heb eens wat geduld.’

‘Stop met wiebelen, Daan!’

‘Raak de computer niet aan, Anne.
Raak het toetsenbord niet aan.’

‘Iris, ruim je spullen maar op.’

‘Waarom hang je je jas niet even aan
de kapstok, Daan?’

Effectief

‘Iris, blijf in de rij stilstaan totdat de groep klaar
is om te vertrekken.’

‘Daan, sta stil met je armen langs je lichaam.’

‘Anne, zit stil in je stoel met je handen
in je schoot.’

‘Iris, doe je potloden in je etui. [...] Leg de lijm en
de verf terug in de knutselkast. [...] Leg het
papier in de papierlade. [...] Leg je kunstwerk op
de grote tafel.’

‘Daan, hang je jas eens aan de kapstok.’